

Klimatriksdag 2014

Motioner

Politikutskott 2

Utskottssammanträden: 13.00 – 15.00

17.30 – 19.00

Plats: Trozellirummet

Utskottspresidium: Dan Bäckström
Ole Stilborg
Anna C. Jonsson
Cecilia Wyser

Politikutskott 2

Teman	Motionsnummer
Internationellt	2, 25, 77, 186
EU	78, 118, 160
Specifiserade mål	79, 140, 220, 311 (av 1 & 51), 315 (av 113 & 135)
Klimatpolitiskt ramverk	30, 98, 176
Lagstiftning	95, 144, 155
Konsumtionsutsläpp	149, 216, 312 (av 104 & 119)

Tema Internationellt

MOTION 2: Prioritera klimatpolitiken

Jag vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda, att beakta den pågående globala klimatförändringen, vilken mycket allvarligt hotar hela vårt klot redan detta sekel.

Det är allvar nu och alla politiker måste ta sitt ansvar. Det akuta läget kräver en opinion för en aktiv klimatpolitik.

Våra politiker är fast i traditionellt politiskt tänkande och det duger inte, när det gäller klimatpolitiken. Klimatfrågorna måste ha högsta prioritet. Klimatpolitiken måste konkretiseras och bli ett klart alternativ till nuvarande prioritering.

VI BEHÖVER GLOBALT HÖJA KOLDIOXIDSKATTEN.

Intäkterna från koldioxidskatten skall gå till att ställa om samhället, till exempel genom att satsa på följande åtgärder:

- förstärka järnvägsnätet,
- energieffektivisering av bostäder,
- förnyelsebara energikällor
- el-fordon,
- solceller mm.

Sverige skall bli ett föregångsland, som visar vägen. Det kommer att dra med EU och visa vägen för övriga världen.

Författare:

Nils-Erik Helmer

MOTION 25: Ett helhetsgrepp för att hejda klimatförändringarna

Jag vill att Klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att Sverige bör ta initiativ till kraftfulla internationella satsningar för att inte bara bromsa klimatförändringen, utan även stabilisera världens befolkning, utplåna fattigdomen och återställa ekosystemen.

Klimatförändringen är ett oerhört allvarligt problem, men det är inte det enda stora problem världen brottas med. Andra stora problem är den kraftiga ökningen av världens befolkning, fattigdomen och förstörelsen av ekosystemen. Dessa tre frågor hänger samman med varandra och med klimatfrågan. För att kunna lösa klimatproblemen måste vi lösa även dem. Särskilt om vi vill respektera principen om alla människors lika värde.

Ekosystem som skövlas kan ge stora utsläpp av växthusgaser. Det gäller till exempel skogar som huggs ner och jord som utarmas eller eroderas. Fungerande ekosystem behövs förstås också för att vi ska kunna försörja hela jordens befolkning med mat och dessutom för att odla biobränslen, byggnadsmaterial som inte orsakar utsläpp av växthusgaser (till exempel trä och bambu som konstruktionsmaterial, lin och andra växtfibrer till isolering) och så vidare. Ju mer jord som eroderar eller omvandlas till öken, desto svårare blir kampen om vem som ska få använda den jord som finns kvar till vad. (Samtidigt är en dämpning av klimatförändringarna en av de viktigaste åtgärderna för att rädda ekosystemen.)

Med hjälp av förnyelsebara bränslen, energieffektiv teknik, klimativänliga matvanor och odlingsmetoder med mera bör vi kunna krympa de mängder växthusgaser som släpps ut per person till hållbara nivåer. Men om jordens befolkning fortsätter att öka som den gör just nu blir det till slut ändå för mycket utsläpp, även om utsläppen per person är låga. Ju fler vi är, desto svårare blir det naturligtvis också att få jordens resurser att räcka till alla. Den ovan nämnda dragkampen om marken förvärras. Alltså måste befolkningsmängden stabiliseras, och ju förr desto bättre.

En viktig åtgärd för att kunna stoppa befolkningsökningen är att bekämpa fattigdomen. När människor inte längre är fattiga skaffar de betydligt färre barn. De får då också kraft till annat än att klara den akuta överlevnaden och kan engagera sig i arbetet med ett hållbart samhälle. Vi kan inte förvänta oss att människor som knappt har mat för dagen ska kunna bry sig om klimatet och andra miljöfrågor. Vi i Sverige och andra delar av den rika världen har med oljans hjälp fått en mycket hög materiell levnadsstandard. Samtidigt har vi orsakat den pågående klimatförändringen, vars konsekvenser drabbar världens fattiga värst. Om vi ska respektera principen om alla människors lika värde måste vi fördela det välstånd jorden kan ge oss på ett mer rättvist sätt. Att avskaffa fattigdomen är en bra början.

Eftersom vi i Sverige tillhör den del av världen som orsakat klimatförändringen (och dessutom tjänat bra på det) tycker jag att vi ska ta en ledande roll för att dämpa den. Därför anser jag att Sverige ska ta kraftfulla initiativ för att dämpa klimatförändringen, återställa ekosystemen, stabilisera världens folkmängd och utrota fattigdomen.

Författare:

Karin Stenholm

MOTION 77: Rädda klimatet billigt och rättvist

Jag vill att klimatriksdagen arbetar hårt på att få våra folkvalda och andra berörda att övertyga regeringen att satsa all diplomatisk kraft för att förmå FN och världens länder att ställa sig bakom en hållbar klimatutveckling med en rättvis fördelning av kostnaderna och få dem att förstå att notan blir lägre ju snabbare klimatanpassningen startar. Att skapa en värld som bygger på uthålligt användande av jordens resurser och en rättvis fördelning är en utmaning för oss alla. Det gäller att vårda vår planet så att våra barn och barnbarn har en hållbar värld att leva i. Vi måste ändra vårt tänkande på utveckling och välbefinnande och vända om från en fossildriven ekonomi till en hållbar ekonomi.

IPCC-rapporterna visar att förändringarna i klimatet redan idag orsakar skador på mänsklig verksamhet samt identifierar ett antal risker som:

- brist på vatten
- minskad matproduktion med matosäkerhet som följd speciellt för människor som lever i fattigdom
- högre havsnivåer med dödliga risker för människor i lågt liggande kustområden
- och höjda risker för mänsklig ohälsa där särskilt vattenburna sjukdomar väntas öka.

Riskerna som identifieras i IPCC rapporterna är mer omedelbara än vad forskarna tidigare kommit fram till. Ökande utsläpp, negativa för klimatet, kräver omedelbara åtgärder och en rättvis fördelning av de nödvändiga utsläppsminskningarna är en förutsättning! Kostnaderna för att minska de nödvändiga utsläppen till en nivå som kan hålla tvågradersmålet har tydliggjorts. Om världens länder kommer överens och startar genast är kostnaderna mycket små. Om vi inte sätter igång kommer vi i en nära framtid tvingas till att använda största delen av våra resurser till klimatanpassning och för att reparera skadorna av naturkatastrofer på infrastruktur och samhällsfunktioner.

De kostnader som faktiskt uppstår – åtminstone på kort sikt – kan inte bäras på samma vis av alla länder. De rikare länderna – dit hör även Sverige – är de som släpper ut merparten av växthusgaser som orsakar klimatförändringarna, medan fattigare länder i många fall fortfarande ligger under de utsläppsnivåer som är globalt hållbara. Det krävs alltså att de rikare länderna bär en större del av kostnaderna för att minska utsläppen och tar ansvar för detta.

Författare: Hans-Erik Karlsson

MOTION 186: Højning av ambitionsnivån och målet för klimatförhandlingarna

Jag vill att Klimatriksdagen framför till Sveriges riksdag och regering att de kraftfullt arbetar för en avsevärt höjd ambitionsnivå i det kommande globala klimatavtalet 2015 liksom i redan gjorda åtaganden om utsläppsminskningar fram till 2020 för att Arktis, Antarktis och Himalayas glaciärer ska kunna bevaras. Det kräver minskningar av utsläppen av växthusgaser och andra klimatpåverkande ämnen så att temperaturökningen hålls på en klart lägre nivå än 2 grader, helst högst 1.5 grader. I Sverige bör sotutsläppen från vedeldning minskas kraftigt under de kommande 10 åren.

Bakgrund

1. Utvecklingen i kryosfären (allt fruset på jorden) är allvarlig och kryosfären värms 2-3 gånger snabbare än övriga delar av världen. Kunskap om den allvarliga situationen och den skenande utvecklingen i de snö- och istäckte områdena på jorden måste kommuniceras till förhandlare och politiker som ett imperativ till att nå utsläppsminskningar i Paris 2015 som ger oss en chans att förhindra att kryosfären smälter bort och att långt allvarligare negativa feed-back-processer, exempelvis frisättning av metan i Arktis, undviks.
2. Skyddet av kryosfären kräver insatser också på kort tidskala som kan bromsa upp den snabba avsmältning av Arktis och Himalaya liksom den nyligen upptäckta hotande utvecklingen i Antarktis. Effektiva åtgärder för att minska utsläpp av s.k. Kortlivade Klimatpåverkande Luftföroreningar måste vidtas skyndsamt i Sverige liksom i övriga delar av världen för att bromsa upp uppvärmningen i Arktis, Antarktis och Himalaya på kort sikt. Det gäller särskilt Black carbon (sot) och metan.

Motivering

Utveckling i Kryosfären

Klimatförändringarna i de snö- och istäckta delarna på jorden (kryosfären) har accelererat under de senaste decennierna. Dessa delar uppvärms nu med mellan 2 och 3 gånger den globala temperaturökningen. Det har bl.a. tagit sig uttryck i den rekordlåga utbredningen av sommarhavsis i Arktis 2007 och 2012 och de stora massförlusterna från Grönlandsisen 2012. Men även rapporter från utvecklingen i Antarktis pekar på att utvecklingen håller på att skena iväg även för denna jättelika ismassa. Nya mekanismer för en snabb avsmältning av Västantarktis har identifierats. De senaste rönen tyder på att den globala temperaturen måste stabiliseras på en nivå klart under 2 graders ökning för att hamna på den säkra sidan när det gäller Antarktis fortsatta utveckling. En fortsatt avsmältning av Grönlandsisen och Västantarktis kan leda till betydligt större höjning av havsytans nivå än vad IPCC AR 5 rapporterat. Paleoklimatologisk forskning har visat att processer kan löpa mycket snabbt i Antarktis och att havsytan har höjts med upp till 22 meter för koncentrationer av koldioxid i atmosfären på mellan 400 och 850 ppm vid tidigare tillfällen. Förutom en höjning av havsytans nivå som drabbar hela världen och som sätter stora arealer under vatten så medför en avsmältning glaciärerna i Himalaya och andra bergskedjor som Anderna betydande vattenförsörjningsproblem och drabbar stora befolkningstäta områden i Sydasiens. Ny indisk forskning visar att de stora glaciärerna i Himalaya kommer att försvinna vid en utveckling som fortsätter som nu. Endast det av IPCC modellerade gynnsammaste alternativet (RCP2.6) medför att avsmältningen kan avstanna och glaciärerna tillväxa igen, dock ej till tidigare omfattning.

Det finns mycket starka skäl att göra de senaste årens iakttagelser om utvecklingen i kryosfären kända i vidare kretsar och att den informationen kan bidra till att starkare motivera allvaret i att uppnå mål som ligger under det redan etablerade 2 gradersmålet. Denna nya kunskap bör framföras av forskarna på ett sätt så att förhandlare och politiker kan ta till sig informationen under den kommande förhandlingsprocessen.

Kortlivade Klimatpåverkande Luftföroreningar

Men situationens allvar och de uteblivna framgångarna i UNFCCC-förhandlingarna har drivit fram nya strategier för att på kort sikt bromsa upp utvecklingen i avvaktan på att länderna tar sitt förnuft till fånga och genomför de minskningar av utsläppen av växthusgaser som är nödvändiga på längre sikt. I två rapporter från UNEP och en rapport från ICCI-Världsbanken visas att man genom att minska utsläppen av sk. Kortlivade Klimatpåverkande Luftföroreningar (SLCP – Short-Lived Climate Pollutants) globalt kan undvika en halv grads temperaturökning till 2050 eller i Arktis 2/3 av de förväntade temperaturökningen. De föroreningar som är aktuella är svart sot (Black Carbon, BC) och metan som bägge är kortlivade. Det gör att minskar man utsläppen så minskas koncentrationerna i atmosfären snabbt och klimatpåverkan minskar. Bägge dessa ämnen medför allvarliga luftföroreningsproblem som också minskar om man minskar utsläppen. Det gäller främst ozon och partiklar (PM2.5).

De största utsläppskällorna till BC är utsläpp från spisar för matlagning, främst i u-länderna, dieselfordon, förbränning av skörderester och vedeldning för uppvärmning. De nordiska länderna största källa är utsläpp från vedeldning efter det att dieselfordonen åtgärdats genom införandet av EURO VI. Genom att de nordiska länderna ligger så nära Arktis så får dessa utsläpp en stor effekt i Arktis genom att både värma luften och falla ner på snön och minska albedot. Sverige och övriga nordiska länder bör därför kraftigt minska sina utsläpp av sot från vedeldning.

Författare: Svante Bodin

Tema EU

MOTION 78: EU:s klimatmål

Jag vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att:

- 1) Sverige ska verka för att EU ska ha ambitiösa klimatmål.*
- 2) Sverige ska verka för att EU får mål för 2030 om*
 - a) att minska utsläppen av växthusgaser i EU med minst 50 % jämfört med 1990*
 - b) att minst 40 % av energianvändningen i EU ska täckas av förnybar energi*
 - c) minst 40 % lägre energianvändning i EU*
- 3) Sverige ska verka för att varje EU-land får ett mål om att en viss andel av dess energianvändning ska täckas av förnybar energi 2030.*

EU driver en i internationell jämförelse ambitiös klimatpolitik även om den ändå är otillräcklig. EU har för 2020 målen:

20 % lägre utsläpp av växthusgaser än 1990

20 % förnybar energi

20 % lägre energianvändning

Varje EU-land ska 2020 ha en viss andel förnybar energi som beror på landets förutsättningar. Målet för växthusgaser kan förmodligen nås medan andelen förnybar energi och särskilt målet om lägre energianvändning kan vara mycket svåra att nå. EU:s framtida klimatpolitik är viktig både för själva unionens klimatpåverkan och som en utgångspunkt för de globala klimatförhandlingarna.

EU-kommissionen har föreslagit att utsläppen av växthusgaser i EU ska minska med 40 % till 2030 jämfört med 1990 och att 27 % av energianvändningen i EU ska täckas av förnybar energi 2030. Kommissionen föreslår att det inte ska finnas något mål om en viss andel förnybar energi för varje land. Kommissionen föreslår också att ett eventuellt nytt mål om energieffektivisering (lägre energianvändning) ska utredas. EU-parlamentet har föreslagit att 30 % av energianvändningen i EU ska täckas av förnybar energi 2030, att varje EU-land då ska ha en viss andel förnybar energi och att energianvändningen då ska vara 40 % lägre. Den svenska regeringen har hittills inte verkat för ambitiösare klimatmål än de som EU-kommissionen föreslagit, vilket några andra EU-länder har gjort.

Tydliga mål för utvecklingen gör att fler vågar satsa på lösningar som minskar energianvändningen och utsläppen av växthusgaser samt ökar användningen av förnybar energi. Målen om förnybar energi och lägre energianvändning gör det tydligare vilka typer av investeringar som företag ska satsa på. Om det bara finns ett utsläppsmål är det troligt att EU bara kommer att använda sig av utsläppsrätter för att minska klimatpåverkan, vilket har fungerat dåligt hittills. Åtgärder för att sträva efter det nuvarande målet om mer förnybar energi har däremot ökat användningen av förnybar energi i många EU-länder och ett mål för förnybar energi behövs för att den utvecklingen ska fortsätta.

Utsläppsrätter främjar i första hand de åtgärder som är billigast på kort sikt medan investeringar i förnybar energi och energieffektiviseringar skapar lösningar som bidrar till att utsläppen ska kunna minska så mycket som krävs på lång sikt.

Författare: Dag Henning

MOTION 118: Motion om ett starkt svenskt agerande i EU för att minska koldioxidutsläppen

Vi vill att Klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda att de i Sveriges riksdag enas över partigränserna om att samlat driva en kraftfull politik i EU för att radikalt höja takten i att minska koldioxidutsläppen inom EU.

Sverige har varit pådrivande i EU vad det gäller denna politik men man har inte alltid haft en enig linje. Det handlar om att reformera eller slopa det nu havererade systemet med utsläppsrättigheter samt om att införa/höja koldioxidskatter. Handeln med utsläppsrättigheter inom EU har helt misslyckats och måste snarast reformeras eller slopas till förmån för ett fungerande system. I dagsläget ligger utsläppsrättigheter för nedlagda företag kvar på marknaden och dumpar priserna. Det kan t ex löna sig att driva kraftverk på kol framför den betydligt mindre skadliga naturgasen för att inte tala om att incitament till helt fossilfri energiproduktion då saknas. Inom EU måste även arbetet med att införa nya och samordna befintliga koldioxidskatter fortsätta och ha starka och eniga pådrivare.

Författare: Folk och Frö i Kalmar

MOTION 160: Skrota ETS, EU:s Emissions Trading System – handel med utsläppsrätter.

Vi vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda, att verka för att EU ska lägga ner ETS, Emissions Trading System.

EU:s system för handel med utsläppsrätter framhålls som en lösning för klimatproblemen men är i verkligheten ett misslyckat experiment som inte leder till utsläppsminskningar och ofta motverkar verkliga åtgärder.

ETS har kritiserats hårt. Många energiintensiva företag får utsläppsrätterna gratis, och får dessutom fler rätter än de behöver. Systemet har översvämmats av billiga utsläppsrätter skapade i tvivelaktiga projekt i Syd, och mellan 1/3 och 2/3 av dessa uppskattas inte ha lett till verkliga utsläppsminskningar. Handelssystemet gör att företag kan köpa sig rättigheten att smutsa ner vår atmosfär, medan de slipper bidra till den nödvändiga omställningen på hemmaplan.

I många fall är det så kallade CDM-projekt i Syd som genererar utsläppsrätterna. CDM står för Clean Development Mechanism och är tyvärr sanktionerad i Kyotoprotokollet. I många CDM projekt är det svårt att ange minskningen av växthusgasutsläpp. Dessutom kan de leda till allvarliga sociala och miljöproblem där de genomförs. Till exempel genomförs många vattenkraftsprojekt som förstör hela ekosystem och tvingar tiotusentals människor på flykt som CDM-projekt.

ETS systemet har även utsatts för spekulation och fusk. Mer än 5 miljarder euro har skattebetalarna förlorat i en så kallad 'carousel fraud' som upptäcktes år 2010. Människor har fängslats pga fusk med utsläppsrätter för mångmiljonbelopp.

Handelssystemet gör att regeringar minskar investeringar i verkliga lösningar, och drar sig för att lagstifta om utsläppsminskningar – marknaden ska lösa problemet istället.

Det är dags att EU avskaffar ETS, och lägger resurserna på verkliga lösningar som lagstiftning, skatter, förnybar energi och energibesparingar. Det är dags att erkänna det enorma misslyckandet – bättre sent än aldrig.

Författare: Jordens Vänner genom Ellie Cijvat

Tema specificerade mål

MOTION 79: Sveriges klimatmål

Jag vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att:

- 1) Sverige ska införa mål för 2030 om
 - a) att minska utsläppen av växthusgaser med minst 60 % jämfört med 1990*
 - b) att minst 60 % av energianvändningen ska täckas av förnybar energi*
 - c) minst 40 % lägre energianvändning än 2008 per BNP-krona**
- 2) I svenska mål om växthusgasutsläpp ska alla utsläpp av växthusgaser i Sverige ingå.*
- 3) Svenska mål om växthusgasutsläpp ska gälla utsläpp av växthusgaser i Sverige, inte utsläppsminskningar i andra länder.*
- 4) Den svenska växtlighetens upptagande av koldioxid ska inte räknas in när det beräknas hur väl svenska mål om växthusgasutsläpp uppfylls.*

Politiskt beslutade mål pekar ut riktningen och visar vad som sannolikt kommer att få fördelaktiga villkor och vad som förmodligen drabbas av högre kostnader. Den som investerar i t ex förnybar energi vill i första hand ha förutsägbara förhållanden som gör det lättare att bedöma framtida intäkter och lönsamhet. Långsiktiga mål ökar tryggheten i att satsa på lösningar som minskar klimatpåverkan.

Sverige har målen för 2020:

- 40 % lägre utsläpp av växthusgaser än 1990
- 50 % av energianvändningen ska täckas av förnybar energi.
- 20 % lägre energianvändning än 2008 per BNP-krona

Målet om växthusgaser (bl a koldioxid) gäller för utsläpp som inte ingår i EU:s system med utsläppsrätter, främst trafiken. En tredjedel av minskningen får uppnås genom åtgärder i andra länder. Det behövs mer långsiktiga mål som anger inriktningen för nästa årtionde och påskyndar omställningen till ett samhälle med låg klimatpåverkan. Det är oklart vilka mål EU kommer att ha och Sverige bör ha ambitiösa klimatmål oavsett vilka mål EU har.

Ett mål om växthusgasutsläpp bör omfatta alla utsläpp av växthusgaser inom Sverige och inga utsläpp utanför Sverige. Även de utsläpp som ingår i systemet med utsläppsrätter bör räknas in i målet. Utsläppsminskningar i andra länder ska inte räknas in även om de skett med hjälp av pengar från Sverige. Det finns förslag om att skogens upptag av koldioxid från luften ska tillgodoräknas när växthusgasutsläppen beräknas. Men målens syfte bör inte vara att med hjälp av räkneövningar slippa göra förändringar utan målen ska främja att vi genomför de stora åtgärder som behövs för att ställa om samhället till låg klimatpåverkan.

Författare: Dag Henning

MOTION 140: Skrota den nytillsatta klimatutredningen och besluta om omedelbara åtgärder istället

Jag vill att Klimatriksdagen framför till Sveriges folkvalda och andra berörda att de beslutar att skrota den förhållande klimatutredningen och ersätt med en konkret handlingsplan för de närmast kommande åren.

För ett och ett halvt år sedan presenterade Naturvårdsverket den av regeringen beställda utredningen Klimatfärdplan 2050 som beskrev strategier för hur Sverige skulle komma ner till noll i nettoutsläpp av växthusgaser år 2050. Det naturliga påföljande steget är förstås att regeringen lägger fram konkreta åtgärdsförslag i linje med utredningens strategier. Så har inte skett, trots löften från miljöministern. Istället har en ny strategiutredning tillsatts trots att underlaget redan existerar i den föreliggande utredningen. Oppositionen och miljöaktivister betecknar den nya utredningen som förhållningstaktik.

Mot bakgrund av klimatsituationens allvar är förhållning det absolut sista vi behöver. Istället för att försöka vinna tid åt kortsiktiga vinstintressen och sina egna inbillade politiska fördelar måste regeringen vinna tid åt klimatet. Avbryt genast den nya Färdplan 2050-utredningen om etappmål mellan 2030 och 2050. Regeringen måste istället identifiera åtgärder som kan implementeras under de närmaste 5 åren och som ger en reduktion i utsläpp som är i linje med de långsiktiga målen, under betingelsen konstant årlig procentuell minskning.

Bakgrundsmaterial:

<http://blogg.miljodep.se/blog/ett-utmanande-arbete-vantar-med-klimatfardplan-2050/>

<http://supermiljobloggen.se/nyheter/2014/04/oppositionen-kritisk-till-ny-klimatutredning>

Författare: Dan Bäckström.

MOTION 220: Halvera Sveriges klimatpåverkan under nästa mandatperiod

Vi vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att nästa regering ska driva en ambitiös klimatpolitik som skapar eko i omvärlden och som kan öppna upp de låsta klimatförhandlingarna genom att vara ett inspirerande exempel. Sverige kan gå före.

Bakgrund

Sedan september 2013 har FN:s klimatpanel IPCC publicerat tre delrapporter i sin femte stora sammanställning av det vetenskapliga läget i klimatfrågan (förkortat AR5). Alltefter deras innehåll blir känt står det klart att det inte går att komma förbi klimatfrågan om man vill kämpa för ett fungerande välfärdssamhälle i framtiden. Det handlar om inget mindre än möjligheterna att upprätthålla fungerande civilisationer för våra barn och barnbarn.

Note: We do not store your email address(es) but your IP address will be logged to prevent abuse of this feature. Please read our [Legal Terms & Policies](#)

Den första offentliggjordes i Stockholm i september 2013 och slog fast med stor säkerhet att människan har påverkat klimatet, och att fortsatta utsläpp innebär stora förändringar i klimatet, en kraftig ökning av den globala medeltemperaturen, högre havsnivåer, och stora förändringar i nederbördsmonster.

Den andra delrapporten kom i mars 2014 och handlade om klimatförändringarnas konsekvenser för mänskligheten. Den är den mest omfattande genomgången av effekterna av klimatförändringarna, nu och i framtiden.

Redan vid sekelskiftet kommer hundratals miljoner människor att behöva flytta – undan havsvågor, stormar, torka och livsmedelsbrist. Detta innebär större risker för våldsamma konflikter, och även triljoner dollar i kostnader som slår sönder världsekonomin.

Rapporten bedömer att skördarna riskerar att minska med 2 procent per decennium fram till sekelskiftet på grund av klimatförändringarna. Och det i en värld där behovet av mat förväntas öka med 14 procent per decennium på grund av folkökningen. Undernäringen bland barn kommer att öka med 20 procent.

Det kommer alltså inte att finnas utrymme för att odla biobränslen, ens i närheten av den omfattning som skulle krävas för att ersätta de fossila bränslen. Transportmöjligheterna kommer att begränsas stort, liksom det som vi vant oss vid ifråga om världshandel.

Färskvattenbristen kommer att bli omfattande. Detta tillsammans med torka och skyfall, bränder, saltvatteninträngning och snabba förändringar i ekosystemen kommer att slå hårt mot den biologiska mångfalden vilket också slår mot matförsörjningen.

Värmeböljor, bränder och spridning av sjukdomar kommer att öka ohälsan mångfaldigt, och sjukvårdens system kommer inte längre att räcka till.

Den tredje delrapporten kom i april 2014 med analys av vad som kan behöva göras politiskt för att ha en rimlig chans att undvika de farligaste klimatförändringarna. Enligt denna har världen 15 år på sig att få ekonomin, energisystemen, transporter, matförsörjningen och industrin att fungera på ett sådant sätt att vi kan få ner utsläppen tillräckligt mycket. Det är framför allt fyra saker som krävs

för att klara målet:

- Avskaffa subventionerna för fossila bränslen.
- Införa utsläppsrätter eller skatt på koldioxid.
- Ge stöd och bra villkor för förnybar energi.
- Förhandla fram internationella avtal så att alla länder inför samma åtgärder.

Femton år för världen i stort betyder att rika länder som Sverige har ännu kortare tid på sig att sätta en ny kurs. Detta därför att fattiga utvecklingsländer rimligen behöver få mer tid på sig för att lösa grundläggande utvecklingsbehov. För att få en chans att få till hållbara avtal så måste rika länder som Sverige gå före och visa att vi tar vårt ansvar för att få ner vår egen klimatpåverkan så snabbt som möjligt.

Därför föreslår vi ett djärvt uttalande om att Sveriges nästa regering, oavsett vilken det blir, ska sätta som ambition att halvera Sveriges klimatpåverkan under nästa mandatperiod.

Sveriges klimatpåverkan är stor, vi orsakar utsläpp motsvarande 12 ton koldioxid per person och år. Det är minst 6 gånger mer än vad som är långsiktigt hållbart. Sverige tär alltså på framtida generationers möjligheter att överleva.

Förslag till uttalande från Klimatriksdagen 2014

Sveriges första folkliga klimatriksdag uppmanar Sveriges nästa regering att anta en historisk klimatutmaning. Statsmakterna, företagen, folkrörelserna, de enskilda medborgarna samlas i en nationell mobilisering för att halvera Sveriges klimatpåverkan under nästa mandatperiod. Det innebär att vi gemensamt ska se till att utsläpp motsvarande 55 miljoner ton Koldioxid[1] fasas ut så snart det över huvudtaget är möjligt.

Vi inser att det är en näst intill ouppnåelig ambition. Men den motsvarar vad som enligt den senaste forskningen krävs av rika länder som Sverige för att världen ska ha en rimlig chans att undvika de farligaste klimatförändringarna. Vi måste försöka.

En klimatomställning av detta slag motsvarar den mobilisering som nationer upplevde inför och under andra världskriget då hela samhällsapparaten ställdes in på att hantera en krigssituation utan motstycke i historien.

Varje sektor av samhället inbegrips. Vi sammanfattar detta i ett elvapunksprogram som ger en grund för den politik som krävs för en halvering av utsläppen. Den mobiliserar också resurser till gröna jobb, innovation och nya levnadsformer. Vi ser därför nya möjligheter till ett gott liv och en fungerande välfärd också i en fossilfri och hållbar ekonomi.

Elva punkter för en halvering av utsläppen under nästa mandatperiod:

- 1. Inför koldioxidskatter i alla sektorer. Höj koldioxidskatterna gradvis och förutbestämt under en tioårsperiod. Använd energiskatterna för att minska energianvändningen inom alla områden.*
- 2. Energieffektivisera våra bostäder och lokaler med hjälp av statliga subventioner och särskilda klimatobligationer. Skärp byggnormerna nu och bygg mer i trä istället för cement.*
- 3. Mångdubbla satsningarna på förnybara energisystem. Stötta utvecklingen*

genom skattereformer, utbyggd nettodebitering och högre nivåer i elcertifikaten.

4. Ställ om transportsektorn. Satsa på tåg, kollektivtrafik, bränslesnåla fordon, cykel och gångtrafik – för minskade vägtransporter, fossilfri trafik och ett transportsnålt samhälle. Stoppa de stora motorvägsprojekten och för över resurserna till kollektivtrafik och cykeltrafik. Inför ett tydligt beställansvar för köpare av transporttjänster med krav på att mest klimatsmarta transportlösningar ska användas. Starta ett snabbprogram för bussproduktion i avvaktan på att spårlosningar kommit till stånd.

5. Minska matens klimatpåverkan; genom köttskatt, stöd till vegetarisk, ekologisk matproduktion, minskat matsvinn och ökad lokal matförsörjning.

6. Ställ om fjärrvärmens till fossilfri energi. Bort med plastavfall i sopförbränningen. Satsa på biobränslen och energieffektivisering. Förbjud eldningsolja senast 2018 och inför konverteringsstöd.

7. Energieffektivisera industrin och inför krav på utnyttjande av spillvärme till uppvärmning och energiproduktion.

8. Stoppa subventionerna till fossila bränslen, och för över resurser till satsning på biobränslen och förnybar energi.

9. Främja hållbara konsumtionsmönster, främja återanvändning, reparationer och hantverk, genom t ex momsbefrielse och ett utökat grundavdrag istället för reseavdrag, ränteavdrag, RUT och ROT.

10. Inför obligatoriska klimatkrav i offentlig upphandling.

11. Starta ett allmänt folkbildningsprogram som involverar arbetsplatser, föreningar, studieförbund och enskilda i en nationell rörelse för att varje invånare i Sverige ska halvera sin egen klimatpåverkan under de närmaste fem åren. Folkbildningens syfte är också att skapa engagemang och förståelse för den omställning som de tio åtgärdsområdena innebär.

Klimatriksdagen uppmanar statsmakterna att från dag ett, efter höstens val, sätta igång en historisk mobilisering för en fossilfri ekonomi. Vi kan inte riskera att förutsättningarna att leva ett gott liv på vår jord ruckas i grunden. Vi måste förändra vårt sätt att leva, konsumera och producera innan det är försent för våra barn, barnbarn och framtida generation.

Författare: Torbjörn Vennström och Pontus Björkman

MOTION 311: (sammanslagna 1, 51) Ett bindande klimatpolitiskt åtagande lyft över partipolitiken

Vi vill att Klimatriksdagen yrkar att Sveriges riksdag antar ett övergripande klimatpolitiskt åtagande som pekar ut riktningen för en snabb omställning till ett hållbart samhälle och lägger grunden för långtgående, radikala men fullt genomförbara åtgärder.

Vad klimatpolitiken idag behöver är handling. Vi har den kunskap vi behöver om klimatförändringarnas förödande effekter på framtida generationers livsbetingelser. Vi vet att vi snabbt måste bromsa utsläppen av växthusgaser till atmosfären.

Ledande politiker måste därför visa att de är djupt oroad, att de har övergripande visioner och en handlingsstrategi för att göra den nödvändiga omställningen. Landets befolkning måste ges en chans att ändra sina konsumtionsvanor i ordnade former och med attraktiva alternativ, och politikerna måste vägleda oss i detta.

Liksom i alla stora samhällsomställningar krävs det några som kan/vågar gå före. Alla kan inte vänta in varandra – då händer ingenting. Sverige har unika goda förutsättningar att ta ledningen i klimatomställningen, med en tradition av starka offentliga system (fjärrvärmeverken till exempel), utvecklad teknologi, innovationsförmåga och hög levnadsstandard.

Ett sådant åtagande bör ha karaktär av en långsiktig överenskommelse, i likhet med budgetreglerna och pensionsöverenskommelsen. Ett beslut som fattas av riksdagen och som utgör ett riktmärke för en långsiktig klimatpolitik på alla nivåer för att börja reducera och på sikt helt få bort växthusgasutsläppen för Sveriges del under de närmaste decennierna. Ett sådant klimatpolitiskt åtagande ska vara styrande för alla politiska majoriteter i riksdagen under många år framåt. Medlen för att uppfylla åtagandet kommer att kunna och få skifta, beroende på politiskt parti, men riktning och ramverk ska vara tydliga.

Politikernas uppgift blir att skapa förutsättningar som gör det möjligt att ta sig ur nuvarande inlåsningar som idag förhindrar att vi aktivt arbetar för klimatomställning. De måste utgå från en vision av och ha en retorik för hur vi kan lägga om kursen. Detta för att skapa en acceptans och en legitimitet för de nödvändiga förändringarna. Viktiga steg är att ha omvandling till hållbarhet och inte ekonomisk tillväxt som mål i samhället samt att göra sig fri från beroende av kol och andra fossila bränslen. Det ska sammantaget skapas en ”ny svensk modell” med goda exempel på klimatomställning som får efterföljare ute i världen.

Våra sammanslagna motioner har inspirerats av Staffan Laestadius bok ”Klimatet och välfärden. Mot en ny svensk modell”. Laestadius granskar bland annat invändningarna avseende ett enskilt lands förutsättningar att gå före i en omställning i klimatvänlig riktning och argumenterar för att hindren för en sådan omställning är överdrivna. Han lägger också fram konkreta förslag hur Sverige skulle kunna bli ett land som genomför en omfattande omställning för att kraftigt minska Sveriges utsläpp av växthusgaser. Laestadius tar även upp hur ett samarbete mellan många politiska partier skulle kunna gynna genomförandet av hans förslag till omställningsprocess.

Mot denna bakgrund kräver vi att en bred riksdagsmajoritet under nästa riksdag antar ett bindande åtagande med en tydlig vision att nå målet nollutsläpp och ett konkret ramverk för att med en fast tidplan genomföra successiva och kraftiga utsläppsminskningar. På detta sätt bidrar vi till att stoppa klimatförändringarna och trygga alla barns och barnbarns framtid. Inget parti inom överenskommelsen riskerar förlora väljare och viktiga beslut kan fattas och genomföras.

Författare: Anika Agebjörn, Karin Wahlgren, Elisabet Strand, Marcela Bravo, Elisabeth Edsjö

MOTION 315 (sammanslagna 113 och 135): Genomför Staffan Laestadius omställningsprogram

Vi vill att Klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda:

- 1. att Sveriges politiska partier offentligt bör deklarerat vilken inställning de har till det omställningsprogram som beskrivs i boken "Klimatet och välfärden: Mot en ny svensk modell"*
- 2. att Sveriges riksdag snarast bör deklarerat att man vill påbörja det omställningsprogram som beskrivs i boken "Klimatet och välfärden: Mot en ny svensk modell" med den långsiktiga ambitionen att genomföra det i sina huvuddrag*
- 3. att professor Laestadius bör knytas som expert till genomförandet av det av omställningsprogram som han utformat*

De internationella förhandlingarna i klimatfrågan misslyckas ständigt. När den senaste rapporten från FN:s klimatpanel skulle sammanfattas ändrades i slutbearbetningen formuleringar som kunde vara kontroversiella för vissa länder. Det har att göra med att många länder fäster större vikt vid vad de anser gynna landets kortsiktiga ekonomiska utveckling än den vikt de fäster vid de långsiktiga konsekvenserna av klimatförändringarna. I en sådan situation behövs nytänkande för att hantera klimatfrågan. Det som skulle kunna fungera bättre än de internationella förhandlingarna är om ett eller ett fåtal länder går före i en omställningsprocess som kan inspirera andra länder till en liknande omställning. Sådana förslag brukar dock vanligen avfärdas. Standardargumenten är att landets ekonomiska utveckling skulle försämrats och att ett enskilt lands minskande utsläpp har så liten effekt på de totala utsläppen i världen.

I Sverige har vi en privilegierad situation när det gäller att bli ett föregångsland på klimatområdet genom att Staffan Laestadius, professor i industriell utveckling vid KTH, publicerat boken "Klimatet och välfärden: Mot en ny svensk modell". Laestadius granskar de ovan nämnda invändningarna avseende ett enskilt lands förutsättningar att gå före i en omställning i klimatvänlig riktning och argumenterar för att hindren för en sådan omställning är överdrivna. Han lägger också fram konkreta förslag hur Sverige skulle kunna bli ett land som genomför en omfattande omställning för att kraftigt minska Sveriges utsläpp av växthusgaser. Laestadius tar även upp hur ett samarbete mellan många politiska partier skulle kunna gynna genomförandet av hans förslag till omställningsprocess.

Politikernas uppgift blir att skapa förutsättningar som gör det möjligt att ta sig ur nuvarande inlåsningar som idag förhindrar att vi aktivt arbetar för klimatomställning. De måste utgå från en vision av och ha en retorik för hur vi kan lägga om kursen. Detta för att skapa en acceptans och en legitimitet för de nödvändiga förändringarna. Viktiga steg är att ha omvandling till hållbarhet och inte ekonomisk tillväxt som mål i samhället samt att göra sig fri från beroende av kol och andra fossila bränslen samt mycket annat.

Det ska sammantaget skapas en "ny svensk modell" med goda exempel på klimatomställning som får efterföljare ute i världen.

Författare: Billy Larsson och Nils-Erik Helmer

Tema klimatpolitiskt ramverk

MOTION 30: Lyft klimatfrågan över partipolitiken

Vi vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att våra högsta politiska

beslutsfattare måste lyfta klimatfrågan över partipolitiken och utforma en gemensam politik som stoppar klimatförändringen och tryggar alla barns och barnbarns framtid.

På så sätt behöver inget parti förlora väljare och viktiga beslut kan fattas och genomföras.

Författare: Stina Söderberg, Lisa Högberg, Lars Almström, Ingela Bollgren, Matts Hjertqvist, Kerstin Lönngren, Märta Velander, Doris Norrgård Almström

MOTION 98: Oberoende klimatpolitik och ändrad samhällsutveckling

Vi vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda

- att Sveriges politiker – oberoende av andra länders agerande – i alla sammanhang tar beslut som bidrar till en kraftfull klimatpolitik och en långsiktig miljö- och resurspolitik

- att det svenska samhället byter utvecklingsinriktning och systematiskt byggs om för att åstadkomma optimal hushållning med naturresurser.

Mänskligheten befinner sig i en period av svåra påfrestningar. Dessa yttrar sig som ekonomisk, social och politisk oro i form av t ex finanskriser, växande arbetslöshet och svält, upplopp och krig.

Grundorsak är globala effekter av klimatpåverkan, miljöproblem och naturresursproblem – främst brist på energi, vatten och odlingsbar mark. Dessa grundläggande fakta spelar idag en marginell roll i de flesta politiska partierna interna diskussion liksom i deras budskap till väljarna.

Vi som kallar oss ”framfidsrealister” vill vara med och verka för en ökad beredskap som i första hand måste växa på individuell, lokal och nationell nivå men baseras på ett uttalat globalt perspektiv. Vi tror att de nödvändiga förändringarna av tänkesätt och levnadssätt måste börja inom vad som brukar kallas ”civilsamhället”, d v s bland oss vanliga medborgare. Som individer kan vi läsa mer om de globala frågorna, fundera över vår egen och landets ekonomiska sårbarhet, minska den egna konsumtionen av resursslösande och miljöstörande varor och tjänster samt medverka till bildandet av en ny folkrörelse – det sistnämnda i syfte att sätta press på politiker och företag att kraftfullt agera för en övergripande samhällsförändring mot de hot som vi beskrivit här.

Klimatriksdagen kan bidra till uppkomsten av en sådan ny folkrörelse. Forskningens larmrapporter måste tas på allvar. Politiken måste gälla också framtiden och den enda planet som står till människans förfogande. Därför måste i alla politiska beslut positiva konsekvenser för klimat, miljö och framtid vara bestämmande. Detta bör vara vårt övergripande synsätt. Det som i praktiken krävs är att samhällets utveckling byter inriktning och systematiskt byggs om för en optimal hushållning med naturresurser. Denna förändring är en angelägenhet för alla medborgare, förtroendevalda, förvaltningar och företag, där ingen särskild gruppering själv äger makten. För att våra valda politiker ska våga ta ansvar är det angeläget att en stark folkrörelse visar vägen mot ett verkligt uthålligt och rättvist samhälle.

Författare: Göran Bäckstrand, Billy Larsson, Kerstin Lönngrén, Kåre Olsson, Christina Ringsberg, Emin Tengström, Birgitta Tornérhielm

MOTION 176: En krisplan för avveckling av Sveriges utsläpp av växthusgaser.

Mänskligheten befinner sig i den svåraste krisen sen 70 000 år och vår överlevnad står på spel. Om vi ska ha en rimlig chans att undvika en skenande klimatförändring som utlöses genom våra utsläpp av växthusgaser, måste vi idag börja minska på våra utsläpp och snarast som möjligt att minimera vår påverkan på klimatet.

Det är de industrialiserade länderna som främst har orsakat höjningen av växthusgaser i atmosfären och skall vara de länder som börjar minska på utsläppen och visa för övriga världen vilken teknik och samhälle som är klimatneutralt.

För att få en smidig och enkel övergång från ett fossilberoende samhälle till ett hållbart och klimatneutralt bör vi göra en krisplan . En konkret handlingsplan som dels sätter upp mål hur mycket vi skall minska våra utsläpp och dels gör en konkret planering hur vi skall uppnå de minskningar som krävs.

Därför yrkar jag att klimatriksdagen kräver av riksdagen, att den initierar att det görs en utredning med målet att skapa en nationell krisplan om hur vi i Sverige kan avveckla våra utsläpp av växthusgaser snarast möjligt.

Författare: Mats Sjöblom.

Tema lagstiftning

MOTION 95: Lag som kräver att regering och riksdag tar långsiktigt hållbara beslut

Jag vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda att riksdagen bör besluta om en lag som främjar långsiktigt planerande och långsiktig samhällsomställning för att Sverige fortsättningsvis bland annat ska vara klimatneutralt. Denna lag skall även förbjuda beslut som kan påverka kommande generationer eller andra arter negativt och den skall vara ett steg i att förhindra ecocide – ekomord (fri övers.), dvs en storskalig miljöförstöring som är omöjlig att återställa.

Flera mål om långsiktig hållbarhet har satts upp i Sverige men få av dessa har nåtts eftersom målen inte implementeras i lag. Det får till följd att utsläpp av växthusgaser, giftspridning, utrotning av arter etc inte kommer att hejdas, vilket i sin tur leder till stora negativa konsekvenser för samhället, dels ekonomiskt, men främst socialt och ekologiskt. Så som det ser ut nu lämpar regeringen över problemen på kommande generationer att lösa.

En samhällsomställning kan emellertid ta decennier att genomföra. Beslutsfattare byts ut mycket snabbare än så och de slipper därmed ta ansvar för den politik de fört. Regeringen är ansvarig inför riksdagen men borde också vara ansvarig inför en lag som försäkrar att regeringen arbetar långsiktigt med samhällsplanering, omställning och naturvård, oavsett hur länge den sitter vid makten. Att utföra s k ecocide – genom att med lagar och åtgärder främja miljöfarliga verksamheter som ger utsläpp eller andra oreparabla omfattande ekosystemförändringar – skall vara förbjudet.

Regeringen förfogar över den verkställande makten och har i uppdrag att föreslå lagar samt sköta Sveriges finanser och välfärd. Regeringens handlande får konsekvenser för kommande generationers livsmöjligheter – för klimatet, djur- och växtlivet, vattenkvalitet m.m. Därför behöver Sverige en lag som gör regeringen ansvarig för miljökonsekvenserna av dess maktinnehav.

Ecocide

Beslut som innebär negativa konsekvenser, som ecocide (dvs storskalig miljöförstöring som inte går att ändras) skall vara förbjudna i den ovannämnda föreslagna lagen, som innebär förbud mot:

- Ökade utsläpp av växthusgaser (till följd av slopade eller bristfälliga styrmedel, ex miljöskatter),
- Artutrotning (ex till följd av att miljömål inte implementeras i lag, eller genom att resurser inte skjuts till),
- Satsningar på miljöfarlig infrastruktur där miljövänliga alternativ finns.

Om regeringen utför ecocide måste dess representanter straffas. Straffet skall vara så högt att regeringsledamöterna skall känna att de inte kan tjäna på att bryta sin plikt gentemot samhället och ekosystemen.

Kritik

Den lag som här föreslås kommer att möta hård kritik från näringslivet, men dagens situation kan liknas vid en krigssituation, där mycket av det som sker i det moderna globala samhället kan liknas vid konstant krigföring mot naturen. Vi måste ställa om om vi inte vill förlora viktiga fundamentala ekosystemtjänster och ha en oåterkallelig global klimatförändring vars påverkan på samhället är okänd. Penningfrågor är oviktiga jämfört med dessa miljökonsekvenser.

Alla skall ha tillgång till väl fungerande ekosystemtjänster och alla påverkas av ett förändrat klimat. Därför skall inte enskilda politiker ha rätt att med sin politik förstöra för samhället viktiga ekosystemtjänster eller riskera vårt samhälle med åtgärder som leder till ökade utsläpp.

Författare: Johan Moberg

MOTION 144: Inför klimatgranskning av de politiska besluten.

Jag vill att Klimatriksdagen framför till Sveriges folkvalda och andra berörda att de beslutar att alla nya politiska förslag (inom relevanta områden) måste granskas av sakkunniga med avseende på eventuella effekter på klimatet. Granskningen skall ha en sådan ställning att förslag som inte är i linje med klimatmålen måste omarbetas eller förkastas.

Att det finns behov av omfattande åtgärder för att avvärja klimathotet är något som ingen svensk politiker idag ifrågasätter. Det tas också beslut som har en gynnsam effekt på utsläppen av växthusgas. Det finns dock två stora problem med dagens klimatpolitik:

- 1) de åtgärder som beslutas är alltför begränsade i sin omfattning;
- 2) klimatfrågan betraktas som en sektor av politiken som är avgränsad från andra, och därför fattas andra, långtgående beslut vars effekter går stick i stäv med klimatåtgärderna (exempel: infrastruktursatsningar i mångmiljardklassen som bygger på ökad biltrafik; utbyggnad av flygplatser etc, se ref. 1).

Så länge klimatfrågan betraktas som ett problem som måste vägas mot en mängd kortsiktiga vinst- och bekvämlighetsintressen kommer vi aldrig att få en effektiv klimatpolitik. Jag föreslår att de klimatpolitiska målen ges en överordnad ställning och att de instanser och myndigheter som kontrollerar regeringens och de statliga verkens verksamheter – lagrådet, konstitutionsutskottet och riksrevisionen – får direktiv att granska statsmakten med klimatfrågan som övergripande prioritet. Beslut (eller tillämpningar av beslut) skall rivas upp och förslag skall återremitteras om de motverkar eller försenar klimatmålen. Sakkunniga inom klimatfrågan skall rutinmässigt tillfrågas om alla relevanta beslut eller förslag och deras utlåtanden måste vara vägledande för de ställningstaganden som görs.

Ett snarlikt förslag har nyligen framförts av ledande klimatforskare och debattörer, se ref. 2

Referenser:

1. <http://www.dn.se/debatt/regeringen-gar-emot-sina-miljomal-och-okar-utslappen/>
2. <http://www.dn.se/debatt/bannlys-alla-politiska-beslut-som-ger-mer-klimatutslapp/>

Författare: Dan Baeckström.

Denna motion har stöd av medlemmarna i Klimatgruppen i Naturskyddsföreningens Göteborgskrets.

MOTION 155: Anpassa lagstiftningen

Jag vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att lagar och regler ska ses över och förändras till att konsekvent gynna en hållbar utveckling och minskad klimatpåverkan.

I nuläget finns lagar som motverkar denna strävan, och det mest uppenbara exemplet är parkeringsnormerna. Byggnormerna föreskriver ett visst antal parkeringsplatser för bilar vid byggnation av bostäder och verksamheter. Detta är ett exempel på hur föråldrad lagstiftning förhindrar en utveckling i hållbar riktning. Det har även andra nackdelar, som fördyring av bostäder, vilket medför att ungdomar får svårare att flytta hemifrån. Utomlands byggs däremot mindre bostadsområden eller kvarter där de som flyttar in inte har möjlighet att ha bil.

Jag föreslår alltså att riksdag och regering går igenom den svenska lagstiftningen och undanröjer eller förändrar lagparagrafer som motverkar en utveckling i riktning mot ett hållbart samhälle, och ändrar till regler som stödjer en sådan utveckling. I exemplet parkering kunde normerna istället föreskriva ett visst antal cykelparkeringsplatser och ett maximalt antal bilparkeringsplatser istället för ett minsta antal.

Författare: Eva Gustavsson

Tema konsumtionsutsläpp

MOTION 149: Minska Sveriges utsläpp utan att utnyttja andra länder.

*Vi vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda,
- att inte tillåta att utsläppsminskningar från klimatåtgärder i andra länder tillgodoräknas i Sveriges utsläppsminskning. Klimatåtgärder i andra länder t ex i Syd ska vara additionella.*

- att redovisa våra totala utsläpp baserade på konsumtion inklusive utsläpp från import av varor och tjänster, med målet att minska andelen från import med 50% år 2020.

Både Kyotoprotokollet och EU tillåter att en viss del av ett medlemslands utsläppsminskningar kan göras genom klimatinvesteringar i andra länder, genom s k CDM (Clean Development Mechanism) eller JI (Joint Implementation) projekt. Detta anser vi är fel för ett rikt land som Sverige med relativt högt utsläpp per capita samt enormt bra förutsättningar för 100 % förnyelsebar energi. Våra utsläppsminskningar och omställningen av samhället måste göras på hemmaplan.

Vår utsläpp såsom den redovisas årligen till IPCC, FN:s klimatpanel, låg år 2013 på ungefär 6,2 ton koldioxid per person per år, och har minskat väsentligt med 23% sedan 1990. Men om man räknar in konsumtion är bilden en helt annan; Våra utsläpp växer årligen, inte minst pga import av varor från länder som Kina. Vi kräver därför att Sverige redovisar sitt totala utsläpp, med särskild redovisning av utsläpp pga import av tjänster och varor. Vi kräver dessutom att Sverige verkar för att andelen av våra totala utsläpp från import minskar med 50% % till 2020.

Författare: Jordens Vänner genom Ellie Cijvat

MOTION 216: Erkänn att vi släpper ut dubbelt så mkt CO2 som den officiella utsläppssiffran.

Jag vill att Klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda inklusive regeringen och andra berörda myndigheter att Sverige måste erkänna det faktum att vi släpper ut dubbelt så mkt CO2 som den officiella utsläppssiffran. Bl a genom att vi exporterat tillverkande industri sen 1980-talet till andra länder där utsläppen sker och att vi sen importerar producerande varor med inbäddad energi och utsläpp.

Detta förhållande har framförts av Naturvårdsverket flera gånger nu senast, för några veckor sedan, och visats i många mätningar bl a genom projektet Konsumera Smartare inom Stockholms stads miljöförvaltning redan år 2006.

Ska vi kunna tackla våra totala utsläpp behöver vi erkänna att vi inte frikopplat, m a o att Sverige inte har lyckats

minska våra utsläpp samtidigt som vi har haft ekonomisk tillväxt! Utan tvärt om, vi drar fördel av att andra länder debiteras för våra utsläpp för tillverkning av varor som vi importerar och använder.

Författare: Martin Saar

MOTION 312(sammanslagna 104 och 119): Minska Sveriges klimatfotavtryck i och utanför landet.

Vi vill att klimatriksdagen ska framföra till Sveriges folkvalda och andra berörda att Sverige frekvent ska redovisa samt minska Sveriges och svenskars totala bidrag av klimatgaser till atmosfären. Beräkningen ska göras utifrån hela den utsläppsmängd som vår konsumtion åstadkommer både i och utanför Sverige. Så snart lämpliga mätetal och mätprocedurer är etablerade ska årliga minskningsmål införas. Dessa ska mätas och redovisas frekvent.

En generell regel för att ha en god chans att nå ett mål är att målet ska vara mätbart och så konkret som möjligt. Målet att jordens medeltemperatur inte ska stiga mer än två grader behöver brytas ner i mindre mer konkreta delmål för att vi ska lyckas. Denna motion handlar om att sätta upp ett sådant konkret mätbart delmål.

Sveriges och svenskars bidrag av växthusgaser till atmosfären från utsläpp inom Sverige är bara en del av Sveriges och svenskars totala utsläpp. En stor del av de utsläpp som svenskar åstadkommer sker utanför landet genom utsläpp då produkter och tjänster produceras där för svensk konsumtion. Enligt Naturvårdsverkets beräkningar 2011 sker 65 % av utsläppen från svenskars konsumtion i utlandet. Sverige har en relativt stor skogstillväxt som utgör en kolsänka. Om kolsänkan inkluderas i Sveriges nettoberäkning på utsläpp av växthusgaser kan vi i framtiden nå ett positivt netto.

Kolsänkor är mycket positivt och dessa bör utvecklas och redovisas. Men en kolsänka får aldrig användas som en ursäkt för att inte ta itu med en källa för växthusgaser. Vi bör både kämpa för att minimera utsläppen av växthusgaser och maximera kolsänkorna och snabbt sätta upp tuffa men nåbara mål på årsbasis och på längre tidsperioder.

Detta förslag ålägger Sverige och svenskar en större börda för att minska sin klimatbelastning än vad många andra länder har. Det är rimligt att Sverige och andra rika och högteknologiska länder tar ett större ansvar. Samtidigt som vi arbetar på hemmaplan för att genomföra detta ska vi också bearbeta EU för den här politiken och sedan även i andra internationella sammanhang. På detta sätt kan Sverige bli ETT FÖREGÅNGSLAND PÅ RIKTIGT i klimatfrågan!

Nu låtsas vi inte om hela konsumtionens påverkan i den officiella statistiken och rider på att tillverkningsindustrin till stor del har flyttat utomlands samt att vi naturligt har vattenkraft!

Författare: Markus Steén och Aina Hagberg för folk och Frö i Kalmar.

